

Social utblick

Villy Wiklund

Fasta forskningsresurser i socialt arbete till flera orter

Hösten 1971 fick Östersund kanske något oväntat starta den sjätte och sista socialhögskolan i landet. Det som talade emot en lokalisering till kommunen som ligger mitt i Sverige ansågs bl a vara bristen på kopplingen till en högskola med kvalificerade forskningsresurser. Det som talade för, var att den högre utbildningen måste decentraliseras.

Även om jag till en del kan anses vara part i målet måste jag ändå få konstatera att det var ett klokt beslut att förlägga en högskola till Östersund. Skälen härtill är flera. För 7 år sedan fanns i länet med undantag för centralorten endast en socionom bland socialarbetarna. I samarbete med landsting, kommuner, kommunförbund och studieförbund har Högskolan sedan medverkat i grundutbildning av 60-talet socialarbetare inom länet. Flera av dessa liksom socionomerna har även deltagit i skolans handledarkurser. Vi har nu en situation då de flesta socialarbetarna i länet har en anknytning till skolan på något sätt som fd elever, som praktikhandledare, som gästföreläsare och som medhjälpare vid studiebesök och i de fältanknutna studierna på olika nivåer.

För en del lärare vid Högskolan har detta inneburit att man fått en inblick i sociala förhållanden som inte i någon större omfattning speglas i den vetenskapliga debatten och för "praktiker" har det medfört en social utblick som varit svårt att få på annat sätt.

Mot denna bakgrund var det ganska naturligt att Högskolan som första skola i landet i höstas startade en 20-poängs kurs i socialt arbete i glesbygd. Under våren kommer vidare att anordnas ett antal forskningsseminarier och även ett symposium om socialt arbete i glesbygd. I januari 1979 startar en forskningsförberedande D-kurs i socialt arbete. Intresset för denna kurs är synnerligen stort.

Samma år som socialhögskolan startade i Östersund påbörjades det sk Vilhelminaprojektet på initiativ av Socialstyrelsen. Syftet med undersökningen var att utvärdera den försöksverksamhet som bedrevs av Vilhelmina kommun på det socialpolitiska området. I uppdraget ingick vidare att försöka utarbeta en teoretisk referensram för socialpolitiskt och socialt arbete. Undersökningarna har redovisats i ett antal rapporter samt i en doktorsavhandling av Alf Bergroth om de handikappade och åldringar i en glesbygdskommun. Förhoppningsvis kommer Vilhelminaprojektet att utvecklas och en fast forskningsstation förläggas till orten. Det skulle i så fall bli den andra fasta forskningsstationen efter Dalby i Skåne.

Högskolan i Östersund har nu utvecklat ett intimt samarbete med Vilhelminaprojektet. En fördel när det gäller ett sådant projekt är att till skillnad från andra utbildningar på sociala linjen i landet finns möjligheter till ett tvärvetenskapligt angreppssätt eftersom skolan inte styckats sönder på ett flertal institutioner. Detta ger skolan fina möjligheter att utveckla ämnet socialt arbete i nära koppling dels med fältet dels med andra linjer. Här har nu påbörjats ett samarbete med systemvetenskapliga linjen som är fruktbart, likaså pågår diskussioner med representanter för förvaltningslinjen om ett forskningsarbete. Slutligen finns också kopplingsmöjligheter till konsument- och turistforskning. När det gäller forskningsanknytningen arbetar Högskolan för en profil mot välfärdsforskning i vilken socialt arbete är en inriktning och konsumentforskning en annan.

Dessa rader har förmedlat en liten inblick i vad som sker på en liten högskoleort. Det sker alltså en hel del spännande saker, men problemet är naturligtvis avsaknaden av fasta forskningsresurser. Det är utmärkt att delar av den högre utbildningen placerats i en inlandskommun. Elever och lärare möter här en social verklighet som är annorlunda än den i storstäderna. Men det räcker inte. Högskolorna i Örebro och Östersund får ej glömmas bort när det gäller tilldelningen av fasta forskningsresurser. Det är därför angeläget att den eventuellt tillkommande professuren i socialt arbete till Umeåregionen knyts så nära som möjligt till Högskolan i Östersund.